

MAGYARÁG

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4

Husz bányászt elevenen temetett el a borzasztó bányarobbanás

Husz halottja száznál több sebesültje van az nagy amerikai bányakatasztrófának

NEW-YORK, július 16. Az északamerikai Indiana államban borzalmas bányarobbanás történt. A robbanásnak 20 halott és száznál több sebesült áldozata van. A megmenekültek irtózatossá képét festik a szerencsétlenségnek. A robbanás pillanatában a bányában 203 bányász dolgozott. A robbanás mint a pelyhet dobálta szét a férfiakat, akik közül többen mint alaktalanná szétszakított véres tömeg kerültek ki a föld alól. A szerencsétlenség legmegrázóbb körülménye az, hogy a legtöbb halott fulladás következtében pusztult el. A lehulló törmelékek elevenen eltemették őket s mire a mentési munkálatok odáig haladtak, hogy kivették őket a törmelékek alól, mindnyájan halottak voltak.

Mi ujság Bucurestiben?

Bucuresti, július 16. A sajtó állandóan napirenden tartja a kormányutódjás kérdését, bár a jelek szerint a liberális kormány nem készül a hatalom átadására. A Gazeta című fővárosi lap érdekes cikkben foglalkozik a jövő kormányának összetételével. A lap értesülései szerint a nemzeti parasztpárt azon vezető egyéniségei alakítanak majd kormányt, akik Iunian Grigore, a radikális parasztpárt elnökének rokonszenvét élvezik.

Nemzeti-parasztpárti kormányról van szó — írja a fővárosi lap — amelyben Iunian is résztvenne, miután megtalálják a lehetőségét a közte és a nemzeti-parasztpárt egyes vezetői között fennálló ellentétek elsimításának és a kibékülés létrejöttére.

Tény az, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetői igen élénk te-

vékenységet fejtenek ki, különösen Mihalache, a párt elnöke igyekszik kihasználni a választási sikereket és egyre-másra rendezi a győzelmi gyűléseket.

Mihalache ma délelőtt Ghel-

megeanulval tárgyalt, majd délelőtt Grigore Filipescu, a konzervatív-párt elnöke kereste fel a nemzeti-parasztpárt vezérét, akivel hosszasan tanácskoztak.

Politikai körökben élénken tárgyalják a két pártvezér fel-tűnő sürű tanácskozását és ehhez különböző magyarázatokat fűznek.

Uj „lochnesi szörny” tűnt fel Észak-Skóciában

LONDON július 16. Észak-Skóciában szörny esete fordult elő. Az egyik tengerparti fürdőhelyen a közönség 5 méter hosszú kigyóhoz hasonló hatalmas szörnyet pillantott meg. A tengeri szörnyeteg oly gyorsan uszott le a part közeléből, hogy a legyorsabb motorcsónak sem volt képes utólnézni.

Szünetelnek a harcok Észak Kínában

Sanghai, július 16. Kína északi részében egyelőre szünetelnek a harcok. Politikai körökben ennek ellenére az a vélemény tartja magát, hogy a súlyos események veszedelme még nem hárult el.

London, július 16. A japán kormány az összetűzések óta mindennap rendkívüli minisztertanácsot tart. Hata ezredes, a sajtófőhadiszállás parancsnoka kijelentette, hogy a japánok az összes háborús alakulatokat készenlétebe helyezték.

A Daily Telegraph tokiói jelentése szerint a nankingi kormány a lunghai vasút vidékét egészen az ország belsejéig, erős védelmi vonallal építette ki a Sarga folyótól délre, Hajcsautól kiindulva. A kínai főhadiszállást Lojangban ültették fel. Csang-Kaj-Sek tábornok Hopej tartományba érkezett. A kínai légi haderőt mozgá-

tották. Az angol lap azt is tudni véli, hogy a szovjet állandó összeütközéseket fog kezdeményezni a mandzsu-orosz határon, hogy minél nagyobb japán és mandzsu haderőt kössön le.

A nankingi kormány által elrendelt csapatmozdulatok azt mutatják, hogy a kínaiak nem engedik magukat megfélemlíteni.

Sanghaiból azt jelentik, hogy súlyosabb vizzály esetén Csang Kaj-Sek marsall félmillió jól felszerelt és kiképzett katonát tud csatasorba állítani. A katonákat a sanghaji katonai megfigyelők szerint külföldi tisztek képezték ki.

Négyszemközt

A tűzifa ára országosan rohamosan emelkedik. Az emelkedésnek egyszerű oka van. — Mig ezelőtt Magyarországon csak egy kéz vehette meg a tűzifánkat, az új kereskedelmi megállapodás értelmében bármelyik magyarországi cégnek szállítható fa. Az egykéz-szerződés sérelem volt a fakeskedelemre, mely ki volt téve a magyarországi egykéz diktatúrájának, a felszabadítás pedig sérelem reánk, kik most ki vagyunk téve a faárak emelkedésének és szegény bőrünkön tanuljuk meg hogy így sem jó, úgy sem jó.

Mussolini és Hitler Münchenben találkoznak

London, július 16. A Daily Express értesülése szerint Mussolini miniszterelnök a hét végén repülőgépen Münchenbe utazik, ahol találkozni fog Hitler birodalmi vezérrel, aki vasárnap nyitja meg Münchenben a német művészek házát. A hirt hivatalosan még nem támasztották alá.

Jogerős a Stelescu gyilkosság ítélete

Bucuresti, július 16. A legfelsőbb katonai bíróság tegnap fejezte be Stelescu gyilkosai felelősségének tárgyalását. A perbeszéd 12 órakor ért véget és délután 2 órakor kihirdették az ítéletet, amelynek értelmében a felelősséget teljes egészében elutasították.

AMI EZUTÁN JÖN

Szokás már letagadni nyilvánvaló tényeket. Ezért letagadják, hogy a Kína-japáni háború kitört és hadüzenet nélkül folyik. Már ismerjük ezt az iskolát. Tudjuk azt is, mikor kezdik a tényeket leplezetlenül feltárni. Ha Japán történetesen megszorul. Akkor nyomban ki-tör a segítség és előbujnak a szövetségesek, akik nyomban elismerik, hogy háború folyik, melybe titkos megegyezések alapján bele kell avatkozni. A pedig Japán győz: akkor nem is volt háború. Mindössze anynyi történt, hogy a kínaiak „önként” lemondottak az északi tartományról.

HARCOK

Észak Kínában most egy pillanatra szünetelnek a harcok. Elmebajjal határos naivitás volna arról beszélni, hogy most már megszűnne a fenyegető veszély s minden rendben van. A japán csapatok nyilván erősitést várnak. Diplomataink minden hazugsága és minden erőfeszítése ellenére sem hisszük, hogy a háború nem tört ki. Kitért és folyik a Kína-japán háború.

dőjárás

Erős száraz délnyugati és déli szelek mellett az időjárás fokozatosan javul. Rövid időn belül tartós, száraz meleg időre van kilátás.

A Liliom szabadtéri előadásával folytatódnak szombaton és vasárnap az ünnepi játékok

Az ember tragédiájának bemutatása, amellyel a Magyar Színház ünnepi játéka megkezdődtek, olyan hatalmas sikerrel járt, amilyenre a legvérmesebb várakozás mellett sem lehetett számítani. A monumentális színpad, az ezernyi remekkosztümbe öltözött sokszáz főnyi szereplő sereg, a pazar világitási hatások, a szebbnélsebb táncok, mindenekelőtt pedig a tökéletesen egybevágó fegyelmezett játéktípus általános lelkesedést váltott ki a közönségből. Az előadáson megjelent előkelőségek élén a polgármester fejezte ki elragadtatott szerencsekívánatait a színház igazgatójának és kitűnő gárdájának. A szabadtéri játékok gondolata ezzel megnyerte a

csatát, semmi kétség, hogy a további előadások még fokozódó érdeklődés mellett fognak lefolyni.

A játékrenden következő szabadtéri játék Molnár Ferenc halhatatlan Lilioma, amely szombaton és vasárnap este 9 órakor kerül színre a II. Carol sporttelepen. A szabadtéri előadás lehetővé teszi, hogy az elragadó szépségű „külvárosi legenda” misztériumszerű elemei tökéletesen előtérbe kerüljenek. Kacsóh Pongrácnak, a János vitéz nagy szerzőjének kíséző zenéje festi alá a cselekményt. A szabadtér lehetővé teszi például, hogy a lovasrendőrök valóban lóháton nyargaljanak be a színre, Isten de-

tektívjei a mennyországból indulhassanak ki és oda vihessék fel magukkal a züllött, de alapjában az örök jószág csiráit őrző örök csirkefogót.

A Liliom előadását Kádár Imre rendezzi, a vezető szerepek kiosztása a következő: Liliom Kovács György, Julika Fényes Alice, Ficsur Tompa Sándor, Hugó Csóka József, Muskátné Harmath Jolán, Marika Stefanidesz Ily, az égi fogalmazó Tóth Elek. Isten két detektívje Nagy István és Lantos Béla, a többi főszerepeket Miklóssy Margit, Deéry Jenő, Jenei János, Örvöss Géza, Fülöp Sándor alakítják. Igazán parádés tehát a Liliom szereposztása.

— **Sírköavatás.** Néhai Pásztor Ede főszekerestő sírköavatási ünnepsége vasárnap, július 18-án délelőtt 11 órakor megy, végbe a Rulikovszky-uti neológ izr. temetőben, melyre ezuton hívjuk meg az elhunyt rokonait, barátait, ismerőseit. Özv. Pásztor Edéné és családja.

— **Új község Bihormegyében.** A megyei interimárbizottság ma délelőtt ülést tartott. Több községi zárszámadást vizsgáltak felül, majd elhatározták, hogy teljesítik Roşiori község román telepeseinek kérését, a kik önálló községgé akarnak alakulni. Az új község neve Mihai Bravu lesz.

— **Előzetes értesítés.** Közöljük, hogy a jövő hónap folyamán megjelenő városi utmutatót Fodor Lőrincz rendőrigazgató, Pásztor Jenő hírlapíró, Gál Zoltán tanár és dr. Pop Vasile ügyvéd szerkesztik. Figyelmeztetjük a város közönségét, hogy a könyv ügyében kizárólag nevezettek járhatnak el. A házagptóló hasznos könyv ismertetésére még visszatérünk.

— **Meghalt a hónapokkal e. előtt történt autógázolás áldozata.** Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy Klepenberg németországi nagyiparos, aki vasdászaton járt Bihormegyében autójával elütötte Ganea Vasile, Magesti-i földművest. A gázolás áldozatát a bihormegyei kórházban ápolták és később el is bocsátották. Közben anyagi kártérítést is kapott. — Az oradeai ügyészségnek most jelentették, hogy Ganea Vasile a gázolásnál elszenvedett sérülések következtében mégis meghalt.

— **Tragikus halál.** Tragikus hirtelenséggel hunyt el Sürger Bertalan 19 éves könyvkereskedő segéd, az Őrszem kereskedés alkalmazottja. A fiatal ember hirtelen bélszavarodást kapott, beszállították a kórházba és megoperálták. A műtét azonban nem sikerült és Sürger Bertalan egy napi betegség után meghalt. Temetése tegnap délután 5 órakor ment végbe a Rulikovszky temető Haller kápolnájából.

— **Felhívás.** Az oradeai sütő munkásság a hó 18-án vasárnap délelőtt 10 órakor a Vilson uccai munkásotthonban népgyűlést tart, — nagyon fontos napirendi pontokkal. A vezetőség.

Gépesítik a német csendőrséget. Berlinből jelentik: A német csendőrség gépesítésére csak a közelmúltban adták ki a rendeletet s máris negyvenkét motoros csendőrkészültség működik, amelyben összesen 3240 csendőr teljesít szolgálatot. A gépesített csendőrség fő feladata a közlekedés ellenőrzése az utóbbi évek során kiépített birodalmi gépkocsiműthálózatban. A motoros járőrök a fontosabb csomópontokon elhelyezett állomáshelyükről kiindulva állandóan az uton cirkálnak és nemcsak hatósági ellenőrzést végeznek, hanem szerencsétlenségek esetén segítyt is nyújtanak.

A Magyar Párt választási felhívása

Magyar Testvéreink! A liberális kormányzat elrendelte megyénkben is a közigazgatási választás megtartását. A kormányrendelet értelmében f. év július 20-án kell megválasztani a megyei nagytanácsot, amelynek hivatása lesz, hogy a törvények lehetőségei szerint gyakorolja a megyei önkormányzatot és választott tanácshoz illő felelősséggel irányítsa vármegyénk közigazgatását.

Sorsunk és jövőnk feltésének a parancsszava éppen ezért július 20-án minden szavazót az urnák előtt való megjelenésre kell, hogy ösztönözzön.

De különösen a magyar kisebbségi lakosságra súlyosodik fokozottabban a felelősség ezen a választáson. Kisebbségi magyar testvéreinknek kivétel nélkül fel kell vonulniuk abban a küzdelemben, melynek célja az önkormányzati elv megmentése. Ha nem igyekszünk megmutatni szavazataink impozáns számával, hogy ragaszkodunk a mi bizalmunkból választott embereink útján intézett közigazgatáshoz, a hatalom előtt könnyen azt a látszatot kelthetjük, mintha nem ragaszkodnánk minden körülmény között a helyi önkormányzat fenntartásához. De ezenkívül a kisebbségi magyar lakosságnak leadandó szavazatai nagy számával kell bizonyítania azt is, hogy olyan politikai erőt képvisel, amellyel minden kormányban, — bármily párthoz tartozzék is, — komolyan számolnia kell.

A július 20-ára elrendelt megyei tanácsválasztásra Párttagozatunk választási egyezményt kötött a nemzeti parasztpárttal. Felelősségünk teljes tudatában és magyar népünk érdekeinek lelkiismeretes védelmében tettük ezt, — mert a megyei tanácsban való, lehetőleg arányos képviselőtűnk a jelenlegi helyzetben leg-

inkább ezen az úton látjuk biztosítottak. Ez a megegyezés arra kötelez bennünket, — hogy a nemzeti parasztpárt jelölő listájára szavazzunk, amelyen az országos magyar párt jelöltjei is helyet kaptak.

Magyar választó testvéreink! Tudjuk, hogy a legnagyobb nyári munka idején kétszerezsen nehéz az alkotmányos kötelesség teljesítése. És mégis magyar szívünk minden melegevel kérünk benneteket: ne maradjon el senki sem a július 20-iki választásról. Magyar testvéri üdvözléssel: Dr. Markovits Manó megyei tagozati elnök, Árvay Árpád főtitkár, Dr. Soós István városi tagozati elnök.

Kedvezőek a terméskilátások. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumba érkezett jelentések szerint kedvező termésre van kilátás. A buza, árpa és zab cséplése megkezdődött.

A vasárnapi munkaszünet megváltoztatását kérik az oradeai pékiparosok

A pékiparosok küldöttsége jelent meg ma délelőtt a Munkakamaránál, azt követően pedig Mudura munkaügyi inspektoránál. A pékiparosok beadványban kérték a vasárnapi munkaszünet megváltoztatását oly módon, hogy vasárnap éjjel dolgozhassanak. A vasárnapi munkaszünet reggel 6-tól este 8-ig tartson. Ezzel szemben a pékiparosok kötelezik magukat, hogy munkásaiknak a rotációs rendszer szerint külön 24 órai pihenőt adnak, a hét egyik napján, amikor is munkanélküli

munkásokat alkalmaznak.

A pékiparosok kérése az egyeztető bizottság elé kerül.

Meghalt a magyar óceánrepülés finanszírozója

Newyorki jelentés szerint az Északamerikai Egyesült Államokban meghalt Szalay Emil, aki annakidején Endresz és Magyar óceánrepülését finanszírozta.

Képes nagyvilág

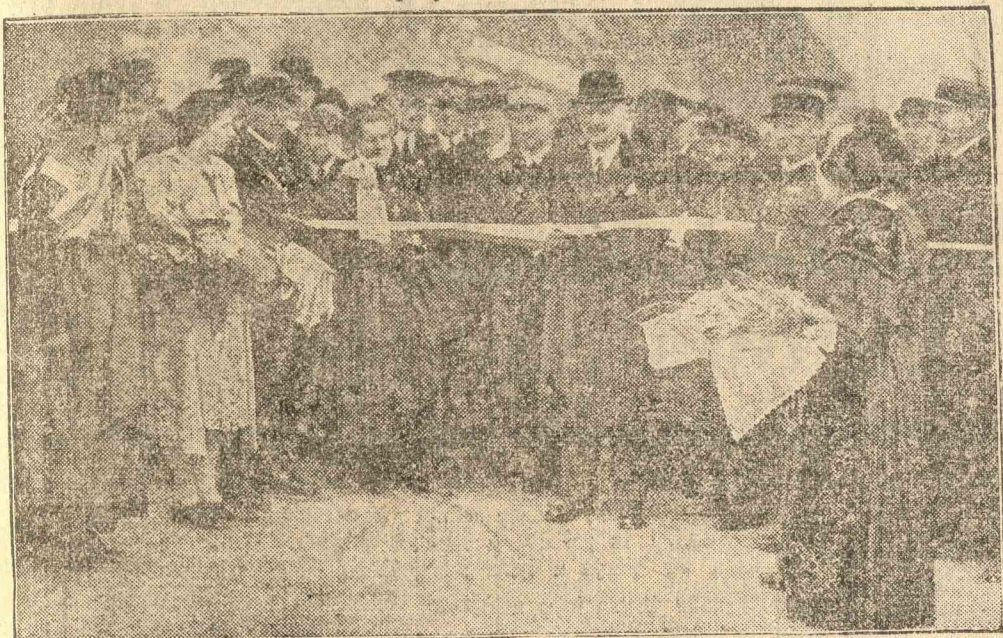
CAROL király Parisban

Az uralkodót ünnepélyesen fogadták a francia fővárosban.

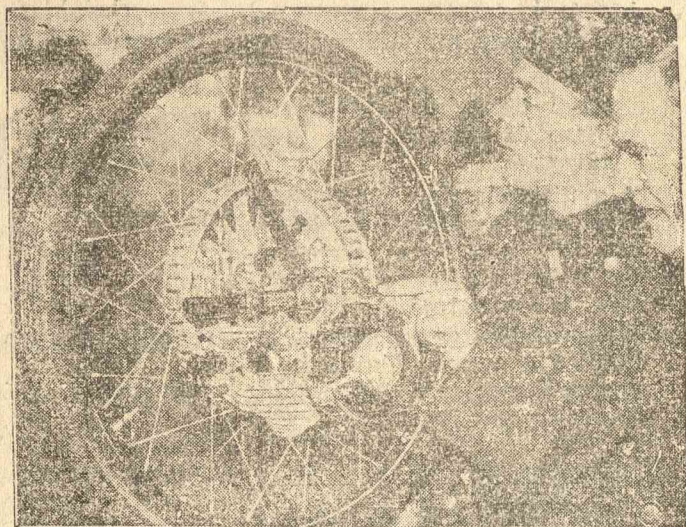
Mussolini fia

Vittoria Mussolini nemcsak a filmfelvevőgép „előtt” mutatja magát. Mint amatőr fotografus több ünnepségnek felvételét sajátkezűleg készíti.

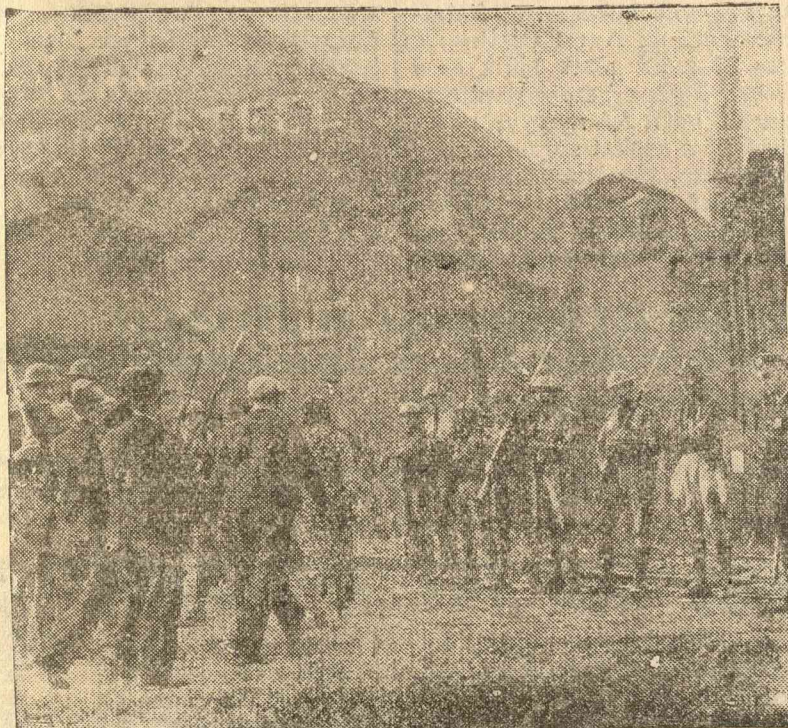
Lebrun francia köztársasági elnök

fogadja a délfranciaországi nők küldöttségét

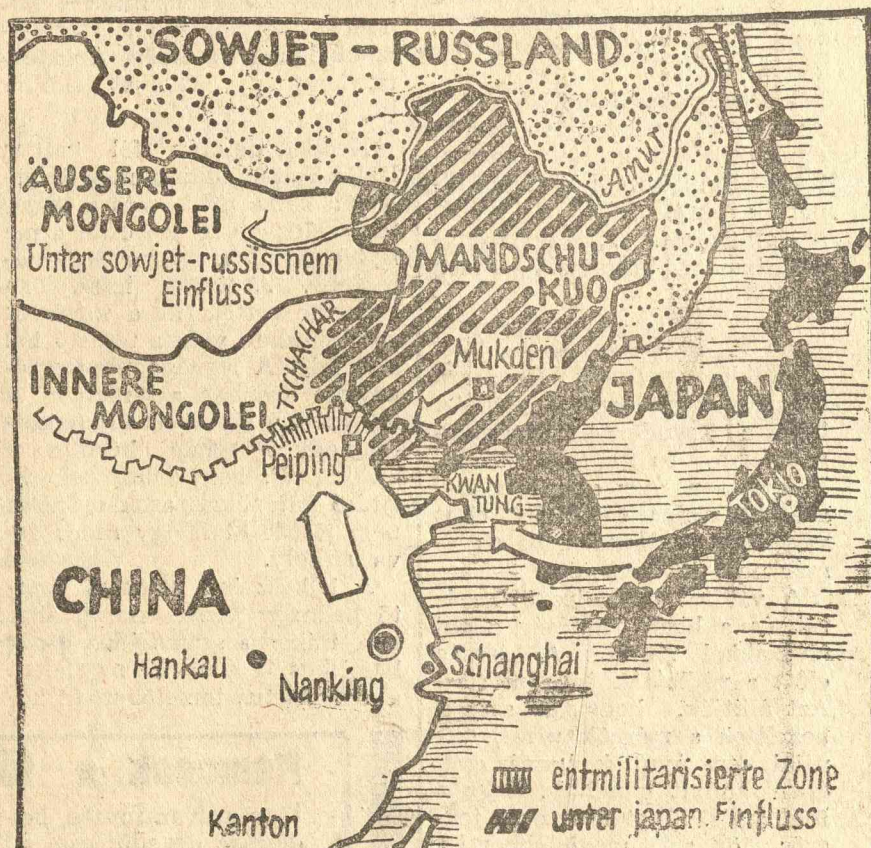
A nemzetközi autó és motorkiállítás

legnagyobb érdekessége ez a miniatűr motor, mely óránként 30 kilométer sebességet ér el.

Szuronyok között munkában

A nagy amerikai sztrájk tanulságos felvétele. A sztrájktrórkre katonaság vigyáz.

A forrongó távolkelet

Elkergették a mérnököt,

aki fel akarta mérni a földigénylőknek megítélt parcellákat

Elítélte az oradeai törvényszék a copacel-i lázadás résztvevőit

1936-ba nyulnak vissza annak a „lázadás”-nak az előzményei, amelynek ügyében most hozott ítéletet a törvényszék Kálnay-Grecu tanácsa.

A vádlottak: öt copaceli földműves Hulea Ioan, Daciú Miron, Mut Alexandru és Alb Gavril, valamint a község bírója, Chirila Dionisie. A vádirat szerint 1930-ban Miklósi oradeai mérnök egy segédmérnök, és Moga ügyvéd társaságában kiszállt Copacelre, hogy az agrárbizottság által a község földigénylői javára megítélt földterületeket felmérje és felparcellázza. A földtulajdosok azonban nem valami barátságosan fogadták a mérnököt és kíséretét. Amikor megtudták, hogy mi járatban vannak,

nagy tömegben gyülekeztek össze és felszólították, hogy távozzon.

A gyülekezés azon ház előtt történt, ahol a mérnök ebédelt és egy kis barátságos „eszmecsere” után beverték a ház ablakait és berendezését.

A mérnök egy fuvarost elküldött a szomszéd községbe a csendőrmesterért. A csendőrmester egyedül érkezett meg de

a tömeg fenyegető magatartása láttán ő is visszahúzódt.

A parasztok dühe ezután a fuvaros felé fordult, aki a csendőrmestert elhozta.

Lehúzták róla a ruhát.

Chirila községi bíró is közbelépett és ő is „eltanácsolta” a mérnököt kijelentette, hogy jobb lenne, ha békében eltávozna, mert

különböb baj lehet.

A mérnök és kísérete ezután elhagyták a falut, de a parasztok egész a község határáig kiérték őket. Moga ügyvédet, aki akkor még nem volt ügyvéd, hanem tisztviselő — meg is ütötték.

A FELJELENTES

Miklósi mérnök Oradea visszatróben azonnal jelentést tett a csendőrszárnyparancsnokságon és az ügyészségen. Másodízben már száz csendőrral tért vissza Copacelre, el is végezte a földmérést, de ez — már nem tartozik ide.

A vádirat a lázadás öt vezetőjét és a bírót hatóság elleni erőszakkal vádolta. A bíróság előtt a vádlottak tagadnak. — Azt állítják, hogy ők szépen beszéltek a mérnök urral, egy ujjal sem nyultak hozzá, csak éppen annyit mondtak, hogy a földosztási ítélet még nem jogerős, ők azt megfellebbezték, tehát várni lehet azzal a mérés-késsel.

A kihallgatott tanúk első sorban azok, akiknek káruk volt az ügyben: maga Miklósi

mérnök, Moga ügyvéd, továbbá a fuvaros, aki a csendőrt hozta és a vendéglős, akinek házáat összetörték, másként vallanak. A községi bíró azzal védekezik, hogy ő csak a súlyosabb incidensek elkerülése végett tanácsolta a mérnöknek, hogy sürgősen hagyja el a falut.

„NEM VAGYUNK SZOVJETOROSZORSZÁGBAN”

Abizonyítási eljárás lefolytatása után Petruc ügyész súlyos büntetést kért.

— Nem vagyunk Szovjet-oroszországban — mondotta az ügyész — nálunk senki sem

lázaadhat fel a hatóságok ellen.

Dr. Lascu Octavian ügyvéd felmentést kért azon a címen, hogy a mérnököt, aki egyébként sem köztisztviselő — senki sem bántotta, csak egy egyszerű beszélgetés keretében mondták neki, hogy jobb lenne, ha a parcellázást más-korra halasztaná.

A törvényszék ítéletében bünyösnek találta az öt elsőrendű vádlottat hatóságsértés büntetésében és

fejenként 2 2 havi rogház-büntetésre és 1000 lei kártérítésre ítélte őket.

A községi bírót felmentették a vád és következményei alól.

A nap kérdése

Az új büntetőtörvénykönyvnek egyik paragrafusa a faj elkorcsosításáról szól. Kiskorúak házasságáért, mely természetesen egy-uttal vadházasság is, szigoruan büntetik a szülőket. Az egyszerű nép erkölcsének felügyeletével természetesen helyes szempontból foglalkozik az állam. De ne gondoljunk arra, hogy ezek az esetek, melyek ellen a törvény készült, rendszerint az elmaradottság és szegénység következményei? Ne gondoljunk arra, hogy ezek az esetek sokkal inkább azért történnek, mert a messzi hegyek és mezők népe teljesen elzárva minden fejlődési lehetőségétől a lét- és fajfenn-tartás ösztöneinek kisémmi-zett koldusa? Hogy a pálinka éppen úgy hozzájárul a „faj elkorcsosításához”, mint a korai házasság? Sőt ha megkérdeznők a tudós professzorokat a kérdésről, ki-derülne, hogy még inkább. De a pálinka: monopol, a szerelmet pedig, eddig még nem sikerült monopolizálni.

BONYODALMAK

egy katonatemetés körül

Kálvinista szerzetes szerint a görög kat. temetőbe hantoltak egy lutheránus katonát

Satunare, július 16. Hétfőn délelőtt egy katona jelent meg a református lelkész hivatalában és jelentette, hogy Keller Krisztián lutheránus vallású közkatona meghalt. Minthogy Bazargicba való és szegény ember lévén, családja nem tudja hazaszállíttatni, a katonai parancsnokság kéri, hogy temessék el. Boros Jenő esperes azonnal bejegyezte az esetet a halotti anyakönyvbe, majd a küldöncnek egy írást adott át, — amelyben a temetőt utasította, hogy egy sírhelyet jelöljön ki.

Kedden délután fél hatkor Balla Zoltán lelkész meg is jelent a kaszárnyában és a temetési aktus elvégzése után a met elindult a református temetőbe. A temető kapujában katonák vették át a koporsót és elindultak vele a temető bel seje felé. A legnagyobb meglepetésre azonban a temetőr a lelkész elé lépett és kijelentette, hogy ő tegnap közölte a küldöncel, hogy küldjenek ki sírásó katonákat, azok azonban nem jöttek ki és így nincs ásva sírhely.

A lelkész és a menet vezető hadnagy tanácstalanul állottak, mikor a szomszédos görög katolikus temető öre megjelent a református temetőben és kö-

zölte, hogy nála a reggel katonák jelentkeztek, hogy sirt ássanak. Ő ki is jelölte a helyet és a sir várja a halottat.

Most már tiszta kép állott a temetés vezetői előtt.

A katonáknak nem mondták meg reggel, hogy melyik temetőbe menjenek, azok tehát

a görög katolikus temetőt keresték fel és ott ásták meg a sirt.

Balla lelkész erre átvitette a koporsót a görög katolikus temetőbe, ahol a lutheránus katonát akit az ország távoli részében felesége és két kis gyermeke gyászol, református szerzetes szerint elhantoltak.

Lopással gyanúsította alkalmazóit, hogy a kauciót elsikkasztassa

București, július 16. D. Lazar 27 éves bucurești fiatalember aki az Aurel Costinescu ucca 23 szám alatt lakik és a Hotel Mode adminisztrátora, kauciót vett fel magyar munkásoktól s azokat súlyosan megkárostitta. Így Burcutia Iosif 30.000 lej, Boka Mihály 30.000 lej, Takács Rózsi 25.000 lej, Losonczy György, és Ilona 40

ezer lej, Takács Györgytől 50 ezer lej vett fel. Ezekért az összegekért alkalmazta őket a hotelben, majd rövid idő múlva lopást fogott rájuk és kitette őket az állásukból. A kauciót elsikkasztotta. A károsultak most feljelentették a sikasztó hotel adminisztrátort, aki ellen megindul az eljárás.

Dinu Brătianu a Banca Româneasca igazgatójává választották

București, július 16. A Banca Românească igazgatósága a tegnapi ülésen beválasztotta az

Igazgatóságba Dinu Brătianu és az igazgatóság elnökévé választotta.

Nemcsak a tökéletes profil fegyvere a nők!

Ugyanolyan fontos, hogy az arcbőr bársonyos, friss, üde és tiszta legyen. Ennek elérése egyedül csak a Floreal krémekkel és puderekkel lehetséges. A Floreal krémek és puderek teljes biztosítékot nyújtanak. Ennek arra, hogy arcbőre sima és üde lesz, mert a legökétebb gyógyhatású nyersanyagokból készülnek. Az arcbőr ápolják és kiválóan tapadó képesek. Floreal krémek 40 lei tégelyenként. Floreal puder 30, 50 és 90 lei. — A Floreal cikkek főraktára: Pap Drogueria Oradea, Bulvardul Regele Ferdinand No. 9. Telefon 6-56.

A kisebbségek közötti teljes egyetértést állapította meg a nemzeti kisebbségek londoni értekezlete

LONDON, július 16. A nemzeti kisebbségek londoni értekezlete ma befejezte tanácskozásait. Határozatot szövegeztek meg, melyben megállapítják, hogy Európa kisebbségi sorsban élő népei között teljes az egyetértés és mindegyik kész a másik szabadságáért és sérelmükért sikraszállani. A határozat különösen Németországról emlékezett meg elismeréssel, megállapítván azt, hogy Németország nemcsak a maga kisebbségi sorsban élő fajtestvéreinek védelmét látja el példásan, hanem kész minden idegen kisebbség szabadságjogaiért is harcolni.

La Bayonne bászok kiküldött itt közbeszólt:

-- Ugylátszik, ez az értekeztet nem a kisebbségek tanácskozása, hanem pángermán konferencia.

Ellenezte a Németországnak szóló elismerés jegyzőkönyvbe vételét, de a többség a bászok kiküldött ellen szavazott.

Kellemetlen kérdések EDEN külügyminiszterhez a londoni alsóházban

London, július 16. Az angol alsóház mai ülésén Attlee őrnagy kérdést intézett Eden külügyminiszterhez, hogy hajlandó-e visszavonni a semlegességi bizottság elé terjesztett javaslatának azon pontját, mely szerint

Franco tábornoknak megadnák a hadviselő jogokat az idegen alattvalók elvonulása után,

addig, amíg ki nem tűnik, hogy a spanyol nép nagy része támogatja-e mozgalmát. Eden külügyminiszter kijelentette, hogy a semlegességi bizottság egyhangú határozata alapján kapott megbízást a tervezet elkészítésére és szó sem lehet arról, hogy a javaslatot módosítsa.

Attlee őrnagy ezután elmondta interpellációját.

— A külügyminiszter javaslata — mondotta — ellenkezik a nemzetközi joggal. A polgárháború támadást jelent Spanyolország ellen. A csatákat idegenek vívják...

Lady Astor: Mindkét oldal.

ÖSSZEÜL A FRANCIA ÁLLAMTANÁCS

Párisban holnap délelőtt a kormány tagjai Lebrun elnök vezetésével államtanácsra ülnek össze. Az államtanács meg fogja vitatni az angol kormány tegnapi este közzétett közvetítő javaslatát a be nem avatkozás válságának ügyében.

LONDON, július 16. Az angol kormány közvetítő tervezt a Reuter ügynökség szerint Londonban igen kedvező megítélésre talált — a munkáspártot kivéve — és a terv kilátásait is derülátóan ítélik meg. Remélik hogy legalább is kiindulási pontja lesz az új tanácskozásoknak. Jelentették, hogy a terv nemzetközi megfigyelőknek a spanyol kikötőkbe való kiküldését javasolja, indítványozza a szárazföldi ellenőrzés helyreállítását és a harcoló felek hadviselőfélként való elismerése ellenében szükségesnek

tartja az önkéntesek visszavonulását.

A francia lapok nagyrésze is kedvezően fogadja az angol tervezetet. A „Petit Parisien” szerint Eden és munkatársai jól dolgoztak a közeledés érdekében. A terv ügyesen összhangba hozza a német-olasz és a francia-angol javaslatokat és mindenestre további megbeszélések kiinduló pontja lehet.

PÉNTEKEN MINISZTER-TANÁCS DÖNT BERLINBEN AZ ANGOL JAVASLAT ELFOGADÁSÁRÓL

Berlin, július 16. A német kormánynak csütörtökön hozták hivatalosan is tudomására a spanyol ellenőrzésre vonatkozó angol javaslatot. Kiszivárgott hírek szerint a kormány tetszéssel fogadta az angol javaslatot és valószínű, hogy minden változtatás nélkül magukévá teszik a tervet. Pénte-

ken minisztertanács lesz Berlinben és akkor szövegezik meg azt a nyilatkozatot, mely tudatja a világgal Németország álláspontját.

Fiala Bucurestiben

București, július 16. Fiala, a Skoda gyár vezérigazgatója Bucurestibe érkezett. A vezérigazgató, fegyverszállítás ügyében folytat tárgyalásokat.

Feljegyzésre érdemes

a CFR. is. Legújabb találma-nya valóban bámulatra méltó a bürokratikus csodagyerekek kiállításán nyilván első díjat nyerne. Nevezetesen arról volna szó, hogy a CFR szívének kedves fürdőhelyek 50 százalékos kedvezményt kapnak. Ezt úgy kell érteni, hogy az ember a fürdön lepecsételteti a jegyét és ebben az esetben vasutját ugyanezzel a jeggyel teszi meg. Igen ám, de nagyon sokan nem is fürödnek és mégis igénybe veszik az 50 százalékot. A CFR önértetét sérti, hogy így kijátszanak vele, kapja magát és új rendelettel megrendszabályozza a szellemes utasokat. Ma már csak akkor érvényesek a visszajegyek, ha a kurtaxát lefizeti az ember. A fürdők természetesen nem lesznek elragadtatva a CFR agyonprotekcijától. Nekik az is óriási forgalmat és hasznot jelentett, ha naponta száz és száz, sőt ezer meg ezer utas megfordult telepeiken, hogy jegyét lepecsételtesse. Most már természetesen ez megszűnik. Sok utas olcsóbban jön ki, ha megváltja rendes jegyét visszafelé. Például az oradeaiak nem fogják kurtaxát fizetni Episcopian. Mert a jegy 25 lej, a kurtaxa meg 240 lej. Milyen okos ember volt az a CFR igazgató, aki ezt a rendszert kisütötte.

A szabadtéri előadások műsora:

Szombat és vasárnap este 9 órakor

LILIOM

Jövő kedden este 9 órakor

HAMLET

Jövő szerdán és csütörtökön

SZIBILL

Tizenhárom éves menyecske és tizenkilenc éves térj a bíróság előtt a taj elkorcsosítása miatt

Timisoara, július 16. A törvényszék egyik tárgyalótermében tegnap egy fiatal leány vá rakozott szülei és egy fiatal legény társaságában. A falusi leány egy-egy tárgyalás szünetében mosolyogva beszélgetett a legénnyel, de a szülők aggód-

va nézték a fiatalok egyetértését. Csakhamar kiderült, hogy az apának Pascu Dumitru Belint községbeli gazdának van oka aggodalomra, mert éppen a két gyerekmber vadházassága miatt került a bíróság elé. A 13 éves leány ugyanis ez év januárjában vadházasságra lépett egy 19 éves községbeli legénnyel és most Pascu Dumitru gazdát azzal vádolják hogy a büntető törvénykönyv előírásai ellenére eltűrte ezt. A gazda ellen ezért a faj elkorcsosítása címén indult meg az eljárás. Pascu Dumitru kijelentette, hogy többször felszólította a leányt, hagyja el a fiút és az egyik napon három tanu előtt utasította a leányt, hogy

a fiatal legénnyel. A leány nem hallgatott a jó szóra és kijelentette,

ha elvásztják a legénytől, akkor öngyilkosságot követ el.

A tegnapi törvényszéki tárgyaláson a gazda kérte, hogy hallgassák ki azokat a tanukat, akik jelen voltak, amikor felszólította a leányt a viszony megszakítására. A törvényszék elrendelte a tanuk kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.

Nem találják Earhart Amáliát. Honolulu, július 16. A Lexington anyahajó 60 repülőgépet visszatért anélkül, hogy megtalálta volna Earhart Amália repülőgépet.

OLVASÓINKHOZ!

Felhívjuk igen t. olvasóink figyelmét, hogy a „rumba” igazolójegyek beváltását szerdán, folyó hó 21-én lezárjuk. Igyekezzék mindenki igazoló jegyét fenti időpontig kiváltani, nehogy ennek elmulasztása folytán elesse a szerencsés lehetőségeket.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei.
A rumba-igazoló jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiért közlünk.

ALLÁS

Lapkihordót Oradea területére bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellék jövedelemmel a tura esti órákra azonnal felvesz a Friss Ujság. Gyakorlattal bírók és nyugdíjasok előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Osia telepen lapkihordót keres a Friss Ujság bevezetett állandó helyre. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Jómegjelenésű intelligens ügynök akvizíciós munkára, privát házak látogatására, garantált legkevesebb 4000 lei havai jövedelemmel felvétetik. — Cim a kiadóban. 2022

Bolti szolgát felvesz Deutsch posztóáruház. 2324

Kocsma vezetését vállalnám forgalmas helyen garanciával. Cimet a kiadóba kérek 904 jelígre. 2325

Épület és bútorvasalások

a legtökéletesebb kivitelben. Diszes csontbutor veretekben a legújabb modellek.

Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2. Árjegyzék ingyen és bérmentve

Vidéki gyárvállalat 8-10 lakost és esztergyóst felvesz. Jelentkezni Str. Duca 6. 2323

VÉTEL-ELADÁS

Kerti locsoló pumpát megvételre keresek. Dacia-u. 3. 2316

Cukrászoknak tortalap, pirtálca, mignon papirok, papír szalvéták nagy választékban a egolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában. 7040

Bejelentő hivatalhoz (rendőrségi) szükséges bejelentő lapok kaphatók Pásztor Ede cégnél.

Eladó a Str. Francezán egy telek. Értekezni d. u. 2-4 között Str. Franceza 12. 1955

LAKÁS

Egy szoba konyha azonnalra kiadó. Str. Wilson 14. 2256

Makulatura

Niságpepir nagy tételben is kapható Pásztor Ede cégnél Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA

Iorga felgyógyult és tovább dolgozik. Bucurestiből jelentik Az utóbbi napokban oly hírek jelentek meg a lapokban, hogy Iorga professzor vesebajban súlyosan megbetegedett s egy Bucurestii orvostanárt hívtak ágyához. A Frontul a hirt mai számában megcáfolta. Iorgát csupán reumatikus fájdalmak kínozták, melytől teljesen megszabadult és tovább folytatja munkáját.

Megszökött több fegyenc Lengyelországban. A lengyelországi Rzeszov fegyházból hét főről kedre virradó éjszaka megszökött 11 fegyenc, mindannyian gyilkosság, illetőleg rablógylkosság miatt hosszú időre elítéltek. A fegyencnek a börtön ruháit árn keresztül szöktek meg s olyan ügyesen intézték menekülésüket, hogy az örök csak néhány óra után fedezték fel a szökést. Mindaddig egyet sem sikerült letartóztatni a szökevények közül.

UTÁNA HALT A SZAKÁLLÁNAK. Nem tudta túlélni szakálla elvesztését a kaliforniai st. questini fogház egyik lakója. A fogház új lakója nyugodtan és lengő szakállal érkezett meg a rabautomobilon s úgy látszik nem is sejtette, hogy milyen vesz fenyegeti. Annál nagyobb volt a megdöbbenése, amikor egyszerre csak be-

tuszkolták a fogház borbélyához, hogy a fogház-szabályzat értelmében megnyírják. A rab őrzőgési rohamot kapott és így kiáltozott: - Is-ten haragja sujtja, aki hozzá mer nyulni szakállamhoz! - Fenygetése ellenére megközték és belekényszerítették a borbély székbe. Abban a pillanatban, amikor a borbély az első belenyisszantotta volna dus szakállát, a rab holtan fordult le a székről. Szívszélhűdés érte.

— Tekeverseny a Jégpince pályán (Str. Minelor). Szombaton este új versenysorozat kezdődik a Jégpince pályán, értékes díjak kiosztása mellett. A verseny egyéni lesz és 5 dobásos, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Csak kurtaxával érvényes a vasúti fürdő-kedvezmény

Bucuresti, július 16. Az államvasut vezérigazgatósága körrendeletet bocsátott ki, hogy a fürdőkedvezménnyel rendelkező vasúti állomások főnökei csak abban az esetben láttamozhatják a visszautazásra jogosító kedvezményes jegyet, ha az utas felmutatja a kurtaxa lefizetéséről szóló nyugtát

SPORT

Kudarc!

A balti tura végetért és nem lehet azt állítani, hogy — teljes sikerrel. A tallini vereség tönkrezuzta a rigai döntetlen után amugy is megtépzott nimbuzst. A sajtóban általában két féle hang hallható. — Az egyik az: ugy-e megmondtam? A másik a szörnyűködés hangja. A helyzet pedig az, hogy nem mondta meg senki. Az eszt csapatot a tura leggyengébb ellenfelének tartották és mindenki biztos győzelemre számított. Csak most kezdik számításba venni a csapat fáradtságát, hogy 10 nap alatt 4 meccset játszottak és most hozták fel a különböző lehetőségeket, hogy inkább kellett volna a fiatal pihent játékosokat szerepeltetni stb. Ez a tényeken már keveset változtat. A helyzet az, hogy a tura negyedik mérkőzésén, a leggyen-

A tura leggyengébb csapata ellen a legrosszabb játékkal veszített a román válogatott

gébb ellenfél ellen, gyenge játékkal, fáradtan, megérdemelten veszített a csapat.

A kudarchól mindenki kivette a részét. Minden csapatrészt és minden játékos rosszvolt. A tudósítások szerint a csapatból csak Juhász volt jó. Az egyedüliek, akik még dolgoztak, Kovács és Bodola. — Részletes kritika. A védelem leggyengébb embere Buibaş, akinek bizonytalansága ráragadt Pavlovicira és Bürgerre is. A halvesor a kudarc oka. A két szélhalf rendületlenül játszott és megzavarták még a kitűnő Juhászt is. A két szélső nem csinált semmit. Reménytelenül rossz volt Ploesteanu és Dobay is. Hasonlóképpen minden várakozás alatt játszott Barátky is. Egyedül Kovács és Bodola dolgoztak, de Bodolának is csak a gól a főérdeme.

185.000 lejt osztott szét a Szövetség a válogatottba játékos adó egyesületek között.

Ismeretes, hogy a futballszövetség határozata értelmében az egyesületeket kártalanítják a válogatottba adott játékosaiért. A balti turára 5.000 lejt kártérítésről érkezett hír. Most került nyilvánosságra, hogy a válogatottjaikat nélkülöző egyesületek a Csehszlovákia, Belgium, Svédország elleni mérkő-

zések alkalmával is kaptak kártérítést és pedig a következő elosztás szerint: Rapid 50.000 lei, Ripensia 50.000 lei, CAO 50.000 lei, Venus 30.000 lei, Spórtul Studentesc 5.000 lei. A balti tura után más beosztás szerint kapnak kártérítést az egyesületek.

Saját tisztviselői fosztogatták a GALLIA selyemgyárat

Bucuresti, július 16. A Gallia selyemgyár feljelentésére a rendőrség letartóztatta a gyár négy vezető bizalmi tisztviselőjét, Radu Troimot és három társát. A vallomásokból kitűnt, hogy a négy tisztviselő rend-

szeresen fosztogatta a gyár rakárát és az ellopott seilymet egy Grivița uti nagykereskedőnek adták el. A tisztviselőket letartóztatták és az eljárást megindították ellenük.

Rádió műsor

SZOMBAT

Bucuresti: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 10.30: Hírek árfolyamhírek és vízállásjelentés 13: Gramofonlemez 13.25 Sporthíreknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás. 19: Katonazene Vermont: Induló 20.15: Felolvasás 20.25: Tánclemez 21.15: Tánczene. 22.45: Vendéglői zene Utána: Hírek közvetítése külföldre nemetül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Étrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vizjelzőszolgálat 13: Déli harangszó 13.05: Szalonzene 14.30: Lemezek 17.15: „Játsszanak a gyerekek” 18: Magyar nóták 19: Közvetítése a mar-

havágóhid jéggyarából 19.20: Szalon- és jazz műsor 20.10: „A spanyol polgárháboru és tanulságai” 20.40: Ir dudás számok 21: Katonák a színpadon. 22.20: Hírek 23.55: Időjárásjelentés 24: Cigányzene 1.05: Hírek külföldi magyaroknak.

Az osztálysorsjáték főbb nyereményei:

Fősorsjegy: 1.000.000 lejt nyert 14.547, 400.000 lejt nyert 66518. 200.000 lejt nyert 31099. 100.000 lejt nyertek: 384.887 s 51.164. 50.000 lejt nyertek: 2.607 15632 32129 42607. 912 lejt a 21, 09, 02, 13, 24 végzódések.

Anexa: 1 milliót 199374, 200 ezer lejt 357961 és 185267. 100 ezer lejt nyertek: 289049 326830 329302. 50.000 lejt nyertek: 205.202 335725 184368 és 363690. 228 lejt a 459 074 841 227 554 145 340 263 277 és 254 végzódések.